

novelist.hr

SUBOTA, 28.9.2013.

[NABLOVNICA](#)

[ARHIVA](#)

[NL://web shop](#)

[PRETPLATA](#)

NOVI LIST

...na kioscima i na internetu!

Prijavljivi ste kao: **ffri**

[\[odjavite se\]](#)

[\[izmijena podataka\]](#)

Dnevne rubrike
Novosti
Kolumne, komentari
Rijeka
Opatija, Matulji, Lovran, Mošćenička Draga
Crikvenica, Novi, Vinodol
Gorski kotar
Otoci
Lika, Senj
Svijet
Crna kronika
Sport
Kultura
Mozaik
Karikature
Zadnja
Prilozi
Pogled
Pressalije
Kolumne, komentari
Teme tjedna
Magazin
Life
Informator
Vodič
PDF
Mali oglasi
Osmrtnice
Impressum

POGLED: <<< NATRAG

NOVA PRAVILA IGRE KRESANJE PLAĆA SVIH ZAPOSLENIKA VISOKIH UČILIŠTA I INSTITUTA

ODZVONILO profesorskim povlasticama

Ukidanje samovolje trošenja vlastitih prihoda i uvođenje discipline u poslovanje fakulteta provest će se na način da će Ministarstvo nadzirati trošenje vlastitih prihoda koji na godišnjoj razini dosežu 1,6 milijardi kuna

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Nakon što je srezao enormno velike plaće rektora i prorektora hrvatskih sveučilišta ministar znanosti, obrazovanja i sporta Željko Jovanović odlučio se obračunati i sa zaradama ostalih članova akademske zajednice i to kroz izradu Pravilnika o mjerilima i načinu korištenja vlastitih prihoda i donacija javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta.

Najjednostavnije rečeno, primjenom novog Pravilnika visoka učilišta sav novac koji ostvare od nakladničke djelatnosti, iznajmljivanja prostora i opreme i poslova na tržištu ili od donacija više neće moći trošiti na plaće zaposlenika, što je u većini slučajeva bila dugogodišnja praksa. Nenamjensko trošenje vlastitih prihoda prije dvije godine potvrdio je i nalaz Državne revizije o poslovanju sveučilišta koji je pokazao da samo 19 od 91 visokog učilišta posluje prema zakonu, a isplate milijunskih honorara, golemi prihodi od školarina, nabavljanje opreme bez javnih natječaja bili su samo neki od primjera nezakonitih radnji. Nezakonite radnje prije pet godina ustvrdio je i Institut za javne financije u čijem se istraživanju pokazalo da tri četvrtine studentskih školarina koje dobiju hrvatska sveučilišta završi u džepovima nastavnika.

Sve je to bilo podloga da resorno ministarstvo odredi nova pravila igre u kojoj će se vlastiti prihodi prvenstveno koristiti za unapređenje djelatnosti odnosno za kapitalna ulaganja. Ukidanje samovolje trošenja vlastitih prihoda i uvođenje discipline u poslovanje fakulteta provest će se na način da će Ministarstvo nadzirati trošenje vlastitih prihoda koji na godišnjoj razini dosežu 1,6 milijardi kuna. Visoka učilišta i instituti bit će dužni dostavljati kvartalna izvješća o svom poslovanju, a članovima akademske zajednice od tog pozamašnog kolača u kojem su do sada uživali ostao će tek mrvice, jer najviše će 40 posto vlastitih prihoda moći namijeniti za povećanje redovne plaće zaposlenika za rad izvan normirane redovne nastavne djelatnosti te za isplatu naknada za rad vanjskim suradnicima, dok se do sada za tu svrhu na pojedinim visokim učilištima izdvajalo i do 90 posto vlastitih prihoda.

Naime, Državna je revizija ustvrdila da najvećim dijelom, a riječ je o 80 do 90 posto sredstava, odlazi na materijalne troškove projekata i isplate autorskih honorara, ugovora o djelu i stimulativno nagrađivanje sudionika projekta, dok visokim učilištima pripada manji postotak ostvarenih prihoda za opće troškove ili unapređenje djelatnosti.

Plaća za uspješnost

Utvrđeno je i da većina visokih učilišta isplaćuje uvećane plaće ili određene dodatke na plaću za uspješnost, što se financira iz vlastitih prihoda od obavljanja osnovne i drugih djelatnosti. Dodaci na uspješnost su isplaćivani svim ili pojedinim zaposlenicima na temelju pojedinačnih odluka dekana ili internih pravilnika, bez kriterija na temelju kojih bi se vrednovala uspješnost na radu, a u pojedinim slučajevima isplate uvećanih plaća za povećani opseg poslova nisu postojale evidencije iz kojih bi bilo razvidno u kojem vremenu i opsegu su poslovi obavljani, na koji način je utvrđena cijena rada, kao ni vrsta posla koji je obavljen. Istovremeno su isplaćivane i naknade za prekovremeni rad, a evidencije radnog vremena nisu bile ustrojene.

Pojašnjavajući kako je u tijeku provođenje projekta Analize i povezivanja informacijskih sustava za financijsko upravljanje za korisnike Državnog proračuna koji ne posluju putem računa državnog proračuna, a koji, između ostalih, uključuju i javna visoka učilišta i javne znanstvene institute, pomoćnik ministra Ratko Zelenika ističe kako se namjenski i vlastiti prihodi tih proračunskih korisnika te rashodi koji se financiraju takvim prihodima ne evidentiraju u izvještajnom sustavu Državnog proračuna.

– S obzirom na promjenu zakonskog okvira, navedenu analizu i uvođenje novog modela financiranja javnih znanstvenih organizacija i javnih visokih učilišta, nužno je bilo izraditi Pravilnik. Predloženim nacrtom Pravilnika definirani su kriteriji za korištenje vlastitih prihoda te su utvrđene jednake obveze izvještavanja za javna visoka učilišta i javne znanstvene institute. Ove će izmjene pridonijeti transparentnijem korištenju vlastitih prihoda. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta izradilo je analizu svih vrsta vlastitih prihoda koje javna visoka učilišta i javni znanstveni instituti ostvaruju. Iz analize financijskih izvještaja razvidno je da su u 2012. godini od vlastitih prihoda javna visoka učilišta ostvarila 942.6 milijuna kuna, a javni znanstveni instituti 220.4 milijuna kuna odnosno 1.1 milijardi kuna. Tako ostvareni prihodi čine 25 posto u ukupnim prihodima javnih visokih učilišta, odnosno 28 posto u ukupnim prihodima javnih znanstvenih instituta. U prethodnim su godinama ti iznosi dosežali i do 1,5 milijardi kuna. Posljedica ovako neuređenog sustava su česte subjektivne odluke odgovornih osoba o raspodjeli financijskih sredstava bez transparentnih kriterija, ističe Zelenika.

Primjena novog pravilnika za Sveučilište u Rijeci ne predstavlja problem, jer prema riječima rektora prof. dr. Pere Lučina riječko je Sveučilište samoinicijativno u područje trošenja vlastitog prihoda uvelo reda.

– U tom segmentu 80 do 90 posto vlastitih prihoda već imamo u okvirima novog Pravilnika, a sve iz razloga kako bi u što većoj mjeri vlastiti novac čim bolje iskoristili. Pokrećemo nove poslove, ali istovremeno zapošljavamo ljude čiji rad financiramo iz vlastitih prihoda. Jedan od primjera je Fakultet za turistički i hotelski menadžment koji zapošljava 10 doktoranata i to vlastitim sredstvima. Naravno, da ima još prostora za racionalnije trošenje, kaže prof. dr. Lučin.

Međutim zagrebačko Sveučilište ne dijeli mišljenje riječkog, jer Senat Sveučilišta u Zagrebu mišljenja je da Pravilnik ograničava autonomija sveučilišta, pravo sveučilišta da samostalno odlučuje o svojem djelovanju, kao i materijalna prava koja proistječu iz znanstvenoga, kulturnog,

Kapitalna ulaganja

Nacrtom Pravilnika, dodaje, predlaže se jedinstveno praćenje odnosno korištenje i raspodjela vlastitih prihoda za visoka učilišta i institute dok se internim aktima može odrediti

> PRETRAŽI:

Sve riječi

(unesite traženi pojam u gornje polje)

Traži

> Pogled:

[HEROINA Varšavskog ghetta](#)[ZATVARANJE knjižnica je poput spaljivanja knjiga](#)[RESTAURACIJA Walesina mita](#)[Nije baš sve trulo na Prislavju](#)[Gotovo je, gotovo!](#)[Opet po džepu](#)[IZJAVE TJEDNA](#)[SLIKA TJEDNA](#)[Zagrepečani, konačna bitka za grad je počela!](#)[Hrvatska u više dimenzija](#)[Nezaposlenost stvara nejednakost](#)[ZIDAM KUĆU TROKATNICU miješam malter, motam žicu](#)[SPOSOBNE i podcijenjene](#)[Medijska industrija i dalje će rasti](#)[SLIKAR EDI RAMA srušio korumpiranog Berisha](#)[MILANOVIĆEVA PORUKA NACIJI](#)[I šta sad ?](#)[NOVAC UŠAO u DNK sustav](#)[SVJETSKI PROGRAM Listopad 2013.](#)[GODINA KOJU treba preživjeti VI](#)[POLITIČARIMA treba više petlje](#)[BRUXELLES CE REZATI gdje Vlada ne može](#)[KARAMARKO OŠAMUČEN Milanović još nije pobijedio](#)[VLADA JE POTROŠILA kredit i treba otići](#)[Koga će »pojesti« demokracija SDP-a](#)[ODZVONILO profesorskim povlasticama](#)[marketing](#)[PORUKA UREDNIKU:](#)[Pošalji!](#)[NAPIŠI E-MAIL](#)

umjetničkog, intelektualnog i drugog stvaralaštva. Prema mišljenju Senata nužno je obrazložiti potrebu za ograničavanjem tih prava i dokazati da je ovo ograničavanje sloboda i prava razmjerno naravi potrebe za ograničavanjem. Negativan stav zagrebačkog Senata može se obrazložiti i činjenicom da u ukupnim vlastitim prihodima Sveučilište u Zagrebu participira čak s 50 posto. No, protivnici Pravilnika tvrde kako se on i nedvojbeno kosi s europskom praksom financiranja sveučilišta i raspolaganja uprihodenim sredstvima. Vrlo izvjesna posljedica pristupa koji je pretežito restriktivan, a gotovo uopće nije razvojan, može biti manji vlastiti prihod, kratkoročno, što pak dugoročno može imati izrazito nepovoljan utjecaj na razvoj, čime će hrvatska sveučilišta dodatno izgubiti na kompetitivnosti s europskim i svjetskim sveučilištima. U tom kontekstu, bio bi nužan Pravilnik koji potiče akademsko poduzetništvo, uz zaštitu znanstvene i obrazovne infrastrukture i osiguranje dodatnih sredstava za razvoj, a prijedlog Pravilnika ne nudi u okviru sveučilišta konkurentne uvjete za različite oblike nastave, te znanstvene i umjetničke aktivnosti, u odnosu na privatna učilišta.

FUNKCIONIRANJE SVEUČILIŠTA DOVEDENO U PITANJE

Novi Pravilnik, tvrde članovi zagrebačke akademske zajednice, ozbiljno dovodi u pitanje opće funkcioniranje sveučilišta i ostvarivanje njihove misije. Sveučilišta se već sad nalaze u situaciji izrazitog podfinanciranja i nepostojanja primjerenih sredstava za razvoj, a pri tome je prisutna dodatna neizvjesnost o izvorima i načinima financiranja pojedinih sveučilišnih djelatnosti.

djelatnosti dok se raspodjela eventualnog o autorskom djelu.

Na isti bi se način trebala koristiti i sredstva dobivena iznajmljivanjem prostora, obavljanjem ostalih poslova na tržištu, ali i sredstva dobivena putem donacija. Dodajući kako se trenutno radi na obradi pristiglih komentara, primjedbi i prijedloga koji su pristigli za vrijeme trajanja javne rasprave Zelenika zaključuje da će sve primjedbe uskoro biti objavljenje na mrežnim stranicama Ministarstva.

njihova detaljnija raspodjela. Intencija je da se ovi prihodi prvenstveno koriste za unapređenje djelatnosti odnosno za kapitalna ulaganja.

– Visoka učilišta i instituti ostvaruju vlastite prihode od programa usavršavanja i osposobljavanja, znanstvenih, istraživačkih, umjetničkih i stručnih projekata, elaborata i ekspertiza, nakladničke djelatnosti, iznajmljivanja prostora i opreme te ostalih poslova na tržištu i u tržišnim uvjetima. Prihodi od studijskih programa i programa usavršavanja i osposobljavanja prvenstveno bi trebali biti namijenjeni za podmirenje rashoda u svezi s izvođenjem studijskog programa odnosno programa usavršavanja i osposobljavanja. Visoko učilište bilo bi obvezno najmanje 40 posto vlastitih prihoda usmjeriti za rashode za materijal i energiju, rashode za usluge, izuzev intelektualnih, i kapitalne rashode, a najviše 40 posto vlastitih prihoda može namijeniti za povećanje redovne plaće zaposlenika. Također, visoko učilište odnosno institut može ugovarati i izvoditi znanstvene, istraživačke, umjetničke i stručne projekte, elaborate i ekspertize te obavljanjem tih djelatnosti ostvarivati vlastite prihode. Nacrt pravilnika predviđa kako su navedeni ostvareni vlastiti prihodi ponajprije namijenjeni za podmirenje izravnih troškova nastalih obavljanjem tih djelatnosti koji se u cijelosti moraju pokriti iz ostvarenog vlastitog prihoda s time da je obvezno najmanje 10 posto ostvarenih prihoda usmjeriti za rashode za materijal i energiju, rashode za usluge i kapitalne rashode. Iz ostvarenih prihoda plaća se i rad osoba koje su sudjelovale u obavljanju djelatnosti kroz povećanje redovne plaće zaposlenika za rad izvan normirane redovne nastavne djelatnosti odnosno isplatom naknada za rad vanjskim suradnicima, pojašnjava zamjenik ministra.

Visoka učilišta i instituti mogu biti registrirani i za obavljanje nakladničke djelatnosti i temeljem toga ostvarivati vlastite prihode, a ti bi prihodi ponajprije morali biti namijenjeni podmirjenju troškova nakladničke

viška vlastitih prihoda može urediti ugovorima

